

Metodika výpočtu a dokladovania ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce ako spolufinancovania projektu (in-kind contribution)

Odporúčania pre donorov

Metodika výpočtu a dokladovania ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce bola vytvorená Platformou dobrovoľníckych centier a organizácií na základe existujúcich zahraničných a slovenských odporúčaní a metodík. Východiská tvorili najmä manuál Medzinárodnej organizácie práce (ILO) zameraný na výpočet ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce, príručky pre žiadateľov o granty EHP a Nórska, údaje Štatistického úradu SR a metodiky European Youth Foundation.

Dobrovoľníctvo ako spolufinancovanie alebo ako „in-kind contribution“

Dobrovoľníctvo je činnosť vykonávaná v prospech iných – v prípade grantov/dotácií v prospech konkrétneho projektu a jeho realizátorov vo voľnom čase bez nároku na odmenu. Dobrovoľník/dobrovoľníčka venuje svoje schopnosti a zručnosti v prospech projektu. Ak je dobrovoľník/ dobrovoľníčka zároveň zamestnancom prijímateľa grantu, musí byť riadne rozlíšená jeho/jej činnosť v rámci dobrovoľníctva a v rámci pracovnej zmluvy.

Spolufinancovanie formou dobrovoľníckej práce znamená, že časť alebo celú sumu spolufinancovania môže prijímateľ grantu/dotácie pokryť vo forme neplatennej dobrovoľnej práce. Donor určí, aký veľkú časť spolufinancovania môže prijímateľ dokladovať vo forme neplatennej dobrovoľníckej práce z celkovej požadovanej výšky spolufinancovania projektu. Ide teda o oprávnený výdavok, ktorý donor umožní prijímateľom „uhradiť“ formou dokladovania neplatennej dobrovoľníckej práce vykonanej v prospech konkrétneho projektu.

Dokladovanie počtu dobrovoľníkov, odpracovaných hodín a výpočtu ekonomickej hodnoty dobrovoľnícky odpracovanej práce projekte

Pre dokladovanie neplatennej dobrovoľníckej práce pri vyúčtovaní projektov odporúčame tieto pravidlá:

- výdavky na prácu všetkých dobrovoľníkov a dobrovoľníčok kalkulovať rovnakým spôsobom, t.j. podľa vybranej metodiky,
- predložiť úplnú, presnú a aktuálnu evidenciu s menom a priezviskom dobrovoľníka/dobrovoľníčky a časom venovaným dobrovoľníckej práci, napr. formou kópie knihy dochádzky alebo výkazu práce, prípadne doložiť kópiu zmluvy o dobrovoľníckej činnosti podľa Zákona č. 406/2011 Z.z. o dobrovoľníctve (ak organizácia takými disponuje),
- uviesť v samostatnom dokumente popis činností jednotlivých dobrovoľníkov a dobrovoľníčok pracujúcich v projekte, ekonomickú hodnotu dobrovoľníckej práce všetkých činností podľa vybranej metodiky, počet odpracovaných hodín dobrovoľníckej práce jednotlivých činností počas trvania projektu a celkovú ekonomickú hodnotu dobrovoľnícky odpracovanej práce v projekte vypočítanú na základe predchádzajúcich údajov.

Možné metodiky výpočtu ekonomickej hodnoty hodiny dobrovoľníckej práce

Existuje niekoľko možností pre výpočet ekonomickej hodnoty hodiny dobrovoľníckej práce. Odporúčame výber z týchto:

- A) Výpočet vychádzajúci z priemernej hrubej mzdy podľa tried zamestnaní
- B) Výpočet vychádzajúci z priemernej hrubej mzdy bez ohľadu na triedu zamestnania
- C) Výpočet vychádzajúci z minimálnej mzdy odstupňovanej podľa náročnosti práce
- D) Výpočet vychádzajúci z minimálnej mzdy bez ohľadu na náročnosť práce

A) Výpočet vychádzajúci z priemernej hrubej mzdy podľa tried zamestnaní

Tento výpočet ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce vychádza z priemernej hrubej mzdy podľa tried zamestnaní. Priemernú hrubú mzdu podľa tried zamestnaní za predchádzajúci rok každoročne ku koncu júna zverejňuje Štatistický úrad Slovenskej republiky (ŠÚ SR). Prehľad obsahuje 10 hlavných mzdových tried podľa hlavných tried zamestnaní. Podľa tried zamestnaní vyberie prijímateľ ku každej dobrovoľníckej práci príslušnú triedu. Pri výpočte ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce prijímateľ vychádza z priemernej hodinovej mesačnej mzdy príslušnej triedy za predchádzajúci rok, resp. za rok, ku ktorému Štatistický úrad SR vydal publikáciu k štruktúre mzdy. (Do konca júna 2020 bude prijímateľ vychádzať z publikácie za rok 2018, keďže za rok 2019 bude publikácia zverejnená v júni 2020.) Počet hodín dobrovoľníckej práce vykonanej pre projekt sa vynásobí priemernou hrubou hodinovou mzdou príslušnej triedy.

Tabuľku obsahujúcu priemernú hrubú mzdu podľa tried zamestnaní je možné nájsť:

- v publikáciách ŠÚ SR týkajúcich sa nákladov na mzdy. Môžete ich nájsť [tu](#), alebo ich môžete nájsť takto: na hlavnej stránke ŠÚ SR www.statistics.sk – menu Štatistiky – submenu Demografia a sociálne štatistiky – submenu náklady práce – napravo menu Publikácie nájdete publikáciu Štruktúra miezd v SR (rok 20XX). Štruktúra miezd za rok 2018 je [tu](#). Stiahnete si zazipovaný dokument. Otvoríte dokument Tabuľky a v hárku 1 2. nájdete tabuľku T1.

Z hľadiska uznávania rozmanitosti dobrovoľníckych prác sa táto metóda javí ako metóda, ktorá najviac zodpovedá realite ekonomickej hodnoty jednotlivých prác.

Príklad:

Podľa tried zamestnaní vyberie prijímateľ ku každej dobrovoľníckej práci príslušnú triedu. Tabuľka za rok 2018 vyzerá takto:

T1 Štruktúra priemernej hrubej mesačnej mzdy, priemerná čistá mesačná mzda podľa hlavných tried zamestnaní												
Structure of average gross monthly earnings, average net monthly earnings by occupations												
EUR												
Zamestnanie (SK ISCO-08 2016)	Priemer za SR	v tom zložky priemernej hrubej mesačnej mzdy					Priemerná hodinová mzda	Náhrady za prac. mimo pracov. pohot.	Peňažné plnenia zo zisku po zdanení	Priemerná čistá mesačná mzda	Podiel čistej mzdy z hrubej mzdy v %	
		základná mzda	prémie a odmeny	príplatky a doplatky	náhrady mzdy	ostatné mzdové zložky						
Average of the SR	Basic earnings	Bonuses and allowances	Special premium payments	Payments for days not worked	Other earning's components	Average gross hourly earnings	Bonus. for call outside the work.	Bonuses based on profit after taxation	Average net monthly earnings	Percentage ratio between net and gross earnings in %		
SR	1 175	779	125	86	140	43	7,06	3	3	886	75,4	
1 Zákondarcovia, riadiaci pracovníci	2 474	1 577	352	147	274	120	15,04	5	28	1 773	71,7	
2 Špecialisti	1 454	983	122	105	191	47	9,02	7	4	1 078	74,1	
3 Technici a odborní pracovníci	1 283	838	157	89	149	48	7,85	3	1	959	74,8	
4 Administratívni pracovníci	976	653	114	59	118	32	5,97	1	1	749	76,7	
5 Pracovníci v službách a obchode	863	596	77	84	79	25	5,26	2	0	662	76,7	
6 Kvalifik. pracov. v poľnoh., lesníctve a rybárstve	835	569	73	73	102	18	4,83	0	1	660	79,0	
7 Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci	1 098	660	143	97	154	42	6,52	4	0	840	76,5	
8 Operátori a montéri strojov a zariadení	1 030	621	118	108	133	47	6,07	1	0	792	76,9	
9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	662	447	55	60	82	18	4,17	1	0	530	80,1	
0 Príslušníci ozbrojených síl	1 495	1 301	-	35	0	159	10,89	-	-	1 049	70,2	

Napríklad ak pôjde o prácu deťmi v krízových centrách, v ktorých dobrovoľníci a dobrovoľníčky vykonávajú doučovanie detí, pôjde o kvalifikovaných pracovníkov alebo budú vykonávať inú prácu priamo s klientmi a klientkami v teréne, pôjde o kvalifikovaných pracovníkov (trieda 7). Ak budú dobrovoľníci a dobrovoľníčky vykonávať čistiace práce, pôjde o triedu 9. Ak budú roznášať kávu a čaj pacientov v nemocnici, či usmerňovať účastníkov festivalu, pôjde o triedu 5. Ak budú pomáhať ako IT špecialisti a pod., bude to trieda 3. Odporúča sa, aby prijímatelia dobre zdôvodnili v dokumente, kde opisujú činnosť dobrovoľníkov a dobrovoľníčok, aj ich zaradenie do príslušnej platovej triedy.

Pri výpočte ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce prijímateľ postupuje takto: Piati dobrovoľníci a dobrovoľníčky počas projektu v roku 2020 odpracovali spolu 165 hodín doučovania predmetov prvého a druhého stupňa základnej školy detí do 14 rokov v krízovom centre (trieda 7). $165 \text{ hodín} \times 6,52 \text{ Eur} = 1\,075,80 \text{ Eur}$. Suma 1 075,80 Eur tvorí ekonomickú hodnotu dobrovoľníckej práce všetkých dobrovoľníkov a dobrovoľníčok v projekte.

B) Výpočet vychádzajúci z priemernej hrubej mzdy bez ohľadu na triedu zamestnania

Tento výpočet ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce vychádza z priemernej hrubej mzdy bez ohľadu na triedu zamestnania. Priemernú hrubú mzdu za predchádzajúci rok každoročne zverejňuje Štatistický úrad Slovenskej republiky (ŠÚ SR). Táto mzda je však zverejnená ako mesačná mzda a nie mzda na hodinu. Pre výpočet hodinovej mzdy je preto možné použiť tabuľku, v ktorej sú uvedené aj mzdy podľa triedy zamestnaní. Tá totiž obsahuje aj priemernú hrubú hodinovú mzdu za všetky zamestnania. V tabuľke T1 za rok 2018 má hodnotu 7,06 Eur (viď výpočet podľa A). Pri výpočte sa počet hodín dobrovoľníckej práce vykonanej pre projekt vynásobí priemernou hrubou hodinovou mzdou.

Príklad:

Pri výpočte ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce prijímateľ postupuje takto: Piati dobrovoľníci a dobrovoľníčky počas projektu v roku 2020 odpracovali spolu 165 hodín doučovania predmetov prvého a druhého stupňa základnej školy detí do 14 rokov v krízovom centre. $165 \text{ hodín} \times 7,06 \text{ Eur} = 1\,164,90 \text{ Eur}$. Suma 1 164,90 Eur tvorí ekonomickú hodnotu dobrovoľníckej práce všetkých dobrovoľníkov a dobrovoľníčok v projekte.

C) Výpočet vychádzajúci z minimálnej mzdy odstupňovanej podľa náročnosti práce

Tento výpočet ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce vychádza z minimálnej mzdy odstupňovanej podľa náročnosti práce. Inštitút minimálnej mzdy upravuje zákon č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov. Sumu minimálnej mzdy každoročne ustanovuje vláda Slovenskej republiky svojím nariadením. Podľa Zákonníka práce (Zákon č. 311/2001 Z.z.) sa minimálna mzda odvíja od stupňa náročnosti práce, pričom existuje 6 stupňov náročnosti práce. K stupňom náročnosti vydalo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR [vysvetľujúcu prílohu k zákonu č. 311/2001](#). Každému stupňu je priradený koeficient minimálnej mzdy, ktorým sa pri výpočte minimálnej mzdy pre daný stupeň násobí minimálna mzda ustanovená pre konkrétny rok. Podľa stupňa náročnosti práce vyberie prijímateľ ku každej dobrovoľníckej práci príslušný stupeň náročnosti. Pri výpočte ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce

prijímateľ vychádza z minimálnej mzdy pre príslušný stupeň náročnosti práce v danom roku. Počet hodín dobrovoľníckej práce vykonanej pre projekt sa vynásobí minimálnou mzdou pre príslušný stupeň náročnosti práce.

Výšku minimálnej mzdy za príslušný rok je možné zistiť napr. na stránke www.minimalnamzda.sk, stupne náročnosti pre príslušný rok rovnako na stránke <http://www.minimalnamzda.sk/narocnosti.php>.

Príklad:

Podľa stupňa náročnosti vyberie prijímateľ ku každej dobrovoľníckej práci príslušný stupeň náročnosti. Tabuľka pre rok 2016 vyzerá takto:

Stupeň náročnosti	Koeficient minimálnej mzdy	Hodinové sadzby v €	Možné typy dobrovoľníckych pracovných činností
1	1,0	3,3330	manuálne, čistiace práce
2	1,2	3,9996	administratívne, asistentské práce, rutinné práce
3	1,4	4,6662	tvorba, výroba, remeselnícke práce, prevádzka, čiastočná zodpovednosť
4	1,6	5,3328	práca s klientmi, vyžaduje istú odbornosť/školenie a zodpovednosť
5	1,8	5,9994	špecialisti (odborníci na prácu s klientmi, IT, a pod.)
6	2,0	6,6660	riadiace a koordinačné práce

Napríklad ak pôjde o prácu deťmi v krízových centrách, v ktorých dobrovoľníci a dobrovoľníčky vykonávajú doučovanie detí, alebo budú vykonávať inú prácu priamo s klientmi a klientkami v teréne, pôjde o stupeň 4. Ak budú dobrovoľníci a dobrovoľníčky vykonávať čistiace práce, pôjde o stupeň 1. Ak budú roznášať kávu a čaj pacientov v nemocnici, či usmerňovať účastníkov festivalu, pôjde o stupeň 3. Ak budú pomáhať ako IT špecialisti a pod., bude to stupeň 5. Odporúča sa, aby prijímatelia dobre zdôvodnili v dokumente, kde opisujú činnosť dobrovoľníkov a dobrovoľníčok, aj ich zaradenie k príslušnému stupňu náročnosti práce.

Pri výpočte ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce prijímateľ postupuje takto: Piati dobrovoľníci a dobrovoľníčky počas projektu v roku 2020 odpracovali spolu 165 hodín doučovania predmetov prvého a druhého stupňa základnej školy detí do 14 rokov v krízovom centre (stupeň 4). 165 hodín x 5,3328 Eur (v roku 2020) = 879,91 Eur. Suma 879,91 Eur tvorí ekonomickú hodnotu dobrovoľníckej práce všetkých dobrovoľníkov a dobrovoľníčok v projekte.

D) Výpočet vychádzajúci z minimálnej mzdy bez ohľadu na náročnosť práce

Tento výpočet ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce vychádza z minimálnej mzdy. Inštitút minimálnej mzdy upravuje zákon č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov. Sumu minimálnej mzdy každoročne ustanovuje vláda Slovenskej republiky svojím nariadením. Výšku minimálnej mzdy je možné zistiť napr. na stránke www.minimalnamzda.sk. Túto metódu odporúčame najmenej, keďže neberie do úvahy rôznorodosť dobrovoľníckych prác a teda aj ich ekonomickú hodnotu.

Príklad:

Pri výpočte ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce prijímateľ postupuje takto: Piati dobrovoľníci a dobrovoľníčky počas projektu v roku 2020 odpracovali spolu 165 hodín doučovania predmetov prvého a druhého stupňa základnej školy detí do 14 rokov v krízovom centre. 165 hodín x 3,333 Eur (v roku 2020) = 549,95 Eur. Suma 549,95 Eur tvorí ekonomickú hodnotu dobrovoľníckej práce všetkých dobrovoľníkov a dobrovoľníčok v projekte.

Kontakt:

Mgr. Alžbeta Frimmerová, doc. PhDr. Alžbeta Brozmanová Gregorová, PhD.

Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií

platforma@dobrovolnickecentra.sk

tel.: +421 945 445 995

www.dobrovolnickecentra.sk